

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Uprava veterinarstva

Kad putujete sa svojim kućnim ljubimcem odgovorni ste za njega

Putovanje s kućnim ljubimcem mora biti pravovremeno i dobro isplanirano. Osim općih carinskih propisa potrebno je poštivati i propise iz područja veterinarstva. Kada dovodite svog kućnog ljubimca u Republiku Hrvatsku snosite svu odgovornost za ispunjavanje propisanih uvjeta za ulazak na teritorij Republike Hrvatske. To znači da se prije puta sami morate raspitati i saznati koji su to uvjeti. Provjerite, na primjer, koji uvjeti vrijede za državu iz koje dolazite, da li je vaš kućni ljubimac na vrijeme cijepljen odnosno ponovno cijepljen (revakciniran) i da li ima važeću putovnicu ili veterinarski certifikat. Ako vaš kućni ljubimac po dolasku na graničnu veterinarsku postaju ne ispunjava propisane uvjete, ulazak u Republiku Hrvatsku može vam biti odbijen, odnosno životinja može biti vraćena u zemlju podrijetla ili stavljena u karantenu. Kao vlasnik životinje, snosite sve troškove koji su nastali provođenjem tih mjera. Ako ne možete platiti troškove vaš kućni ljubimac može biti usmrćen (eutanaziran) bez da imate prava na naknadu štete.

U cilju sprječavanja unošenja i širenja bjesnoće u Republici Hrvatskoj 09. srpnja 2011. stupio je na snagu Pravilnik o zahtjevima zdravlja životinja za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca („Narodne novine“ br. 74/11) usklađen s Uredbom Europske unije br. 998/2003, a odnosi se na nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca između Republike Hrvatske i država članica Europske unije ili država koje nisu države članice, tzv. trećih zemalja.

Bjesnoća je neizlječiva i smrtonosna zarazna bolest od koje mogu oboljeti sve toplokrvne divlje i domaće životinje i čovjek, a prenosi se slinom i ugrizom. Republika Hrvatska se već godinama vrlo uspješno bori protiv ove bolesti te je uvrštena u popis zemalja slobodnih od bjesnoće. Ukoliko s vašim kućnim ljubimcem dolazite iz države u kojoj se javlja urbana bjesnoća, uvjeti za ulazak u Republiku Hrvatsku su pooštreni. O urbanoj bjesnoći govorimo kada se slučajevi bjesnoće javljaju ne samo kod divljih životinja (silvatična bjesnoća) već i kod domaćih životinja ili barem onih divljih životinja koje žive u blizini ljudi i redovito dolaze u kontakt s ljudima (npr. kune, medvjedi, rakuni...). Takav oblik bjesnoće prisutan je u državama Azije, Sjeverne Afrike, Istočne Europe i Južne Amerike.

Ovdje navedeni uvjeti odnose se na kućne ljubimce - PSE, MAČKE i PITOME VRETICE koji ulaze na područje Republike Hrvatske te se tijekom putovanja kreću u pratnji vlasnika ili neke druge odgovorne osobe ovlaštene od vlasnika i nisu namijenjeni daljnjoj prodaji ili predaji drugom vlasniku.

Pri unosu pet ili manje kućnih ljubimaca (nekomercijalno kretanje), dokumentacijski i identifikacijski pregled vrše carinski službenici na graničnom prijelazu ulaska u Republiku Hrvatsku u skladu s Pravilnikom o graničnim prijelazima za promet kućnim ljubimcima (»Narodne novine«, br. 61/09 i 83/09), a u slučaju više od pet kućnih ljubimaca (komercijalno kretanje) vrijede drugi propisi i veterinarski pregled obavljaju granični veterinarski inspektori na za to odobrenim graničnim veterinarskim postajama Republike Hrvatske.

PSI, MAČKE I PITOME VRETICE

Psi, mačke i pitome vretice koji ulaze na područje Republike Hrvatske moraju biti mikročipirani i cijepljeni protiv bjesnoće, a vlasnik ili osoba odgovorna za njih, mora ovisno o državi iz koje dolazi, posjedovati certifikat ili putovnicu za kućne ljubimce kojeg/koju izdaje i podatke u njemu/njoj evidentira i ovjerava veterinar ovlašten od nadležnog tijela države iz koje kućni ljubimac dolazi. Vlasnik ili osoba odgovorna za kućnog ljubimca mora u svakom trenutku predložiti osobi odgovornoj za pregled putovnicu ili certifikat kojim potvrđuje da životinja udovoljava propisanim zahtjevima za ulazak na teritorij Republike Hrvatske, što znači da su u putovnici ili certifikatu evidentirani i ovjereni identifikacijski podaci (jedinstveni broj i položaj mikročipa te datum mikročipiranja) i podaci o cijepljenju (proizvođač, naziv i serijski broj cjepiva, datum cijepljenja te datum do kada cjepivo vrijedi).

MIKROČIPIRANJE

Označavanje elektronskim sustavom identifikacije - mikročipiranjem omogućava se utvrđivanje podataka o vlasniku životinje. Mikročip mora odgovarati ISO-standardu 11784 ili 11785. Ukoliko mikročip ne odgovara ovim standardima vlasnik životinje ili odgovorna osoba dužna je osigurati odgovarajući čitač kako bi se mikročip pri pregledu mogao očitati. U Sjedinjenim Američkim Državama često se proizvode „nekompatibilni“ mikročipovi stoga treba obratiti pažnju da je životinja mikročipirana tzv. „Euro-čipom“ koji sadrži samo brojčane simbole, a ne simbole zvjezdice „*“.

MIKROČIPIRANJE SE OBAVEZNO MORA OBAVITI PRIJE CIJEPLJENJA PROTIV BJESNOĆE, U PROTIVNOM SE CIJEPLJENJE NEĆE SMATRATI VALJANIM.

CIJEPLJENJE PROTIV BJESNOĆE

Svako cijepljenje kućnog ljubimca protiv bjesnoće mora biti evidentirano u putovnici za kućne ljubimce.

CIJEPLJENJE KUĆNIH LJUBIMACA PROTIV BJESNOĆE OBAVLJA SE NAJRANIJE U DOBI OD TRI MJESECA. Cijepljenje životinja mlađih od 3 mjeseca često ne daje zadovoljavajuće rezultate jer na stvaranje protutijela nakon cijepljenja utječu još postojeća protutijela dobivena od majke.

Cijepljenje se smatra važećim te će dozvoliti ulazak u Republiku Hrvatsku ukoliko je od dana cijepljenja kućnog ljubimca u državi članici ili trećoj zemlji proteklo NAJMANJE 21 DAN. Ukoliko se radi o ponovnom cijepljenju (revakcinaciji) koje je obavljeno prije isteka roka valjanosti prethodnog cijepljenja (kućni ljubimac je redovito i uredno revakciniran) taj rok od 21 dan se ne primjenjuje. Razdoblje valjanosti cijepljenja (koje ovisno o cjepivu može biti i do tri godine), za cjepivo protiv bjesnoće u državi članici ili trećoj zemlji gdje se cjepivo primjenjuje, propisuje proizvođač cjepiva, ali samo uz uvjet da je to upisano i ovjereno od strane veterinara u putovnici za kućne ljubimce. U protivnom se smatra da je rok valjanost cijepljenja godinu dana. Cijepljenje i ponovno cijepljenje protiv bjesnoće vrši se sukladno uputama proizvođača inaktiviranim cjepivima (WHO standard) ili rekombiniranim cjepivima.

LISTA ZEMALJA I UVJETI ZA ULAZAK KUĆNIH LJUBIMACA U REPUBLIKU HRVATSKU

Odredbe koje se primjenjuju pri kretanju kućnih ljubimaca ovise o državi iz koje pas, mačka ili pitoma vretica dolazi, tj. o utvrđenom statusu koji ta država ima u pogledu bjesnoće te mjerama koje ona provodi u cilju sprječavanja i kontrole bjesnoće.

Države slobodne od urbane bjesnoće

1. Vlasnik ili odgovorna osoba mora, za pse, mačke i pitome vretice koje ulaze na teritorij Republike Hrvatske iz niže navedenih država članica Europske unije i trećih zemalja, a koje u pogledu bjesnoće imaju JEDNAK status kao i Republika Hrvatska (te države su slobodne od urbane bjesnoće), osigurati da ti kućni ljubimci ispunjavaju slijedeće uvjete:

DRŽAVE SLOBODNE OD URBANE BJESNOĆE	
IE	Irska
MT	Malta
SE	Švedska
UK	Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske
DK	Danska, uključujući (GL) Grenland i (FO) Farske otoke
ES	Španjolska, uključujući, Balearske otoke, (XA) Kanarske otoke, Ceutu i Melillu
FR	Francuska, uključujući (GF) Francusku Gvajanu, (GP) Gvadalupu, (MQ) Martinik i (RE) Réunion
GI	Gibraltar
PT	Portugal, uključujući Azore i Madeiru
	Ostale države članice Europske unije:
	AT (Austrija), BE (Belgija), BG (Bugarska), CY (Cipar), CZ (Češka), DE (Njemačka), EE (Estonija), FI (Finska), GR (Grčka), HU (Mađarska), IT (Italija), LT (Litva), LU (Luksemburg), LV (Letonija), NL (Nizozemska), PL (Poljska), RO (Rumunjska), SI (Slovenija), SK (Slovačka)
AD	Andora
CH	Švicarska
IS	Island
LI	Lihtenštajn
MC	Monako
NO	Norveška
SM	San Marino
VA	Vatikan

Ulazak i kretanje na teritoriju Republike Hrvatske dozvoljeno je i psima, mačkama i pitomim vreticama, mlađim od 3 mjeseca i necijepljenim, ukoliko dolaze iz gore navedenih zemalja (točka 1.) te ispunjavaju slijedeće uvjete:

- (a) da ih prati važeća putovnica za kućne ljubimce
- (b) da su mikročipirane
- (c) da ih prati potvrda izdana od veterinara da su od rođenja boravile na istom mjestu i nisu bile u kontaktu s divljim životinjama koje su mogle biti izložene infekciji. Potvrda NIJE POTREBNA ukoliko se kreću u pratnji majke o kojoj su još ovisne, a majka mora ispunjavati propisane odredbe (da je mikročipirana, cijepljena protiv bjesnoće i da ju prati putovnica u kojoj je sve to evidentirano i ovjereno).

U slučaju povratka s putovanja iz gore navedenih zemalja i ponovnog ulaska u Republiku Hrvatsku (kućni ljubimci posjeduju hrvatsku putovnicu) psi, mačke i pitome vretice moraju ispunjavati slijedeće uvjete:

- (a) da su mikročipirani
- (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
- (c) da ih prati važeća putovnica za kućne ljubimce u kojoj je sve to evidentirano i ovjereno od strane veterinara.

- (a) da su mikročipirani
- (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
- (c) da ih prati važeća putovnica za kućne ljubimce u kojoj je sve to evidentirano i ovjereno od strane veterinara.

Države niskog rizika

2. Ukoliko psi, mačke i pitome vretice dolaze iz niže navedenih trećih zemalja čiji je status u pogledu bjesnoće **PRIBLIŽNO JEDNAK** statusu Republike Hrvatske tj., stanje u ovim državama vezano za bjesnoću je povoljno te je rizik da se kućni ljubimci u ovim državama zaraze urbanom bjesnoćom vrlo nizak, vlasnik ili odgovorna osoba mora osigurati da ti kućni ljubimci ispunjavaju slijedeće uvjete:

NISKORIZIČNE DRŽAVE S PRIBLIŽNO JEDNAKIM STATUSOM URBANE BJESNOĆE KAO REPUBLIKA HRVATSKA

AC	Otok Ascension	FJ	Fidži	PM	Sveti Petar i Mikelon
AE	Ujedinjeni Arapski Emirati	FK	Falklandski otoci	RU	Rusija
AG	Antigva i Barbuda	HK	Hong Kong	SG	Singapur
AN	Nizozemski Antili	JM	Jamajka	SH	Sveta Helena
AR	Argentina	JP	Japan	TT	Trinidad i Tobago
AU	*Australija	KN	Sveti Kristofor i Nevis	TW	Tajvan
AW	Aruba	KY	Kajmanski otoci	US	SAD (Uključujući AS - Američka Samoa, GU - Guam, MP - Sjevernomarijanski otoci, PR - Portoriko i VI - Američki Djevičanski otoci)
BA	Bosna i Hercegovina	LC	Sveta Lucija	VC	Sveti Vincent i Grenadini
BB	Barbados	MS	Montserrat	VG	Britanski Djevičanski otoci
BH	Bahrein	MU	Mauricijus	VU	Vanuatu
BM	Bermudi	MX	Meksiko	WF	Wallis i Futuna
BY	Bjelorusija	MY	*Malezija	YT	Mayotte
CA	Kanada	NC	Nova Kaledonija		
CL	Čile	NZ	Novi Zeland		
		PF	Francuska Polinezija		

*za pse i mačke koji dolaze iz Australije i Malezije vrijede dodatni uvjeti (pogledati dolje)

- (a) da su mikročipirani
 - (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
 - (c) da ih prati važeći certifikat izdan od službenog veterinara (obrazac certifikata HR-U-1-7-3 psi, mačke, pitome vretice nalazi se na web stranici Ministarstva poljoprivrede: <http://www.mps.hr/>)
- Ulazak i kretanje na teritoriju Republike Hrvatske dozvoljeno je i psima, mačkama i pitomim vreticama, mlađim od 3 mjeseca i necijepljenim, ukoliko dolaze iz gore navedenih zemalja (točka 2.) te ispunjavaju slijedeće uvjete:
- (a) da ih prati važeći certifikat izdan od službenog veterinara
 - (b) da su mikročipirane
 - (c) da ih prati potvrda izdana od veterinara da su od rođenja boravile na istom mjestu i nisu bile u kontaktu s divljim životinjama koje su mogle biti izložene infekciji. Potvrda NIJE POTREBNA ukoliko se kreću u pratnji majke o kojoj su još ovisne, a majka mora ispunjavati propisane odredbe (da je mikročipirana, cijepljena protiv bjesnoće i da ju prati važeći certifikat izdan od službenog veterinara).

U slučaju povratka s putovanja iz gore navedenih zemalja i ponovnog ulaska u Republiku Hrvatsku (kućni ljubimci posjeduju hrvatsku putovnicu) psi, mačke i pitome vretice moraju ispunjavati slijedeće uvjete:

- (a) da su mikročipirani
- (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
- (c) da ih prati važeća putovnica za kućne ljubimce u kojoj je sve to evidentirano i ovjereno od strane veterinara.

Države visokog rizika

3. Ukoliko psi, mačke i pitome vretice dolaze iz ostalih trećih zemalja koje nisu gore navedene (ni pod točkom 1. niti 2.), a u kojima je dokazano ili se pretpostavlja da postoji urbani oblik bjesnoće te je rizik da se kućni ljubimci u ovim državama zaraze urbanom bjesnoćom vrlo visok, vlasnik ili odgovorna osoba mora osigurati da ti kućni ljubimci ispunjavaju slijedeće uvjete:

- (a) da su mikročipirani
- (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
- (c) da ih prati dodatna potvrda ovlaštenog laboratorija o obavljenom testu određivanja titra protutijela kojom se potvrđuje učinkovitost cijepljenja
- (d) da ih prati važeći certifikat izdan od službenog veterinara.

Test određivanja titra protutijela

Testom određivanja titra protutijela provjerava se učinkovitost cijepljenja protiv bjesnoće. Veterinar šalje, najranije 30 dana nakon cijepljenja, uzorak krvi u ovlaštenu laboratorij u kojem se testom neutralizacije protutijela određuje titar protutijela koji mora biti barem 0,5 IJ/ml ili viši. Ukoliko kućni ljubimac ne postigne traženi titar protutijela, cijepljenje se mora ponoviti. Test određivanja titra protutijela nije potrebno ponavljati na kućnim ljubimcima koji su redovito revakcinirani. Ulazak u Republiku Hrvatsku dozvoljen je najranije 3 mjeseca od dana vađenja uzorka krvi za test, odnosno najranije 4 mjeseca od cijepljenja protiv bjesnoće. Popis ovlaštenih laboratorija dostupan je na web stranici:

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/approval_en.htm

Psi, mačke i pitome vretice koji dolaze iz visokorizičnih trećih zemalja (točka 3.) smiju ući u Republiku Hrvatsku samo ukoliko su cijepljeni protiv bjesnoće te ih prati dodatna potvrda ovlaštenog laboratorija o obavljenom testu određivanja titra protutijela kojom se potvrđuje učinkovitost cijepljenja izdana najranije 4 mjeseca od dana cijepljenja protiv bjesnoće. Kako se cijepljenje životinja može obaviti najranije u dobi od 3 mjeseca psi, mačke i pitome vretice mogu ući u Republiku Hrvatsku najranije u dobi od 7 mjeseci.

U slučaju povratka s putovanja iz visokorizičnih trećih zemalja i ponovnog ulaska u Republiku Hrvatsku (kućni ljubimci posjeduju hrvatsku putovnicu) psi, mačke i pitome vretice moraju ispunjavati slijedeće uvjete:

- (a) da su mikročipirani
- (b) da su cijepljeni protiv bjesnoće
- (c) da ih prati dodatna potvrda ovlaštenog laboratorija o obavljenom testu određivanja titra protutijela kojom se potvrđuje učinkovitost cijepljenja. (Razdoblje od tri mjeseca od cijepljenja do ulaska kućnog ljubimca u Republiku Hrvatsku ne odnosi se na kućne ljubimce koji ponovno ulaze u Republiku Hrvatsku ukoliko je u putovnici navedeno i ovjereno od strane veterinara da je rezultat određivanja titra protutijela kod kućnog ljubimca bio zadovoljavajući prije napuštanja područja Republike Hrvatske.)
- (d) da ih prati važeća putovnica za kućne ljubimce u kojoj je sve to evidentirano i ovjereno od strane veterinara.

*Posebni uvjeti za pse i mačke koji dolaze iz Malezije i Australije

Za pse i mačke koji dolaze iz MALEZIJE vlasnik ili odgovorna osoba mora priložiti potvrdu veterinara kojom se potvrđuje da:

- a) Životinje u posljednjih 60 dana prije izvoza nisu bile u kontaktu sa svinjama,
- b) Životinje nisu držane u objektima u kojima je u posljednjih 60 dana bilo pojave Nipah encefalitisa,
- c) Životinjama je najviše 10 dana prije izvoza uzet uzorak krvi te su u nekom od laboratorija ovlaštenom za obavljanje testiranja na protutijela Nipah virusa podvrgnute IgG-ELISA testu s negativnim rezultatom.

Za mačke koje dolaze iz AUSTRALIJE vlasnik ili odgovorna osoba mora priložiti potvrdu veterinara kojom se potvrđuje da životinje nisu držane u objektima u kojima je u posljednjih 60 dana bilo pojave Hedra bolesti.

UVJETI

	CIJEPLJENJE PROTIV BJESNOĆE	MIKROČIP	PUTOVNICA	CERTIFIKAT
DRŽAVE SLOBODNE OD URBANE BJESNOĆE (države članice EU, Andora, Švicarska, Island, Lihtenštajn, Monako, Norveška, San Marino, Vatikan)	važeće cijepjenje protiv bjesnoće	mikročip	važeća putovnica za kućne ljubimce	
DRŽAVE SLOBODNE OD URBANE BJESNOĆE (kućni ljubimci necijepljeni i mlađi od 3 mjeseca)		mikročip	važeća putovnica za kućne ljubimce + potvrda izdana od veterinara da su od rođenja boravile na istom mjestu i nisu bile u kontaktu s divljim životinjama koje su mogle biti izložene infekciji. Potvrda NIJE POTREBNA ukoliko se kreću u pratnji majke o kojoj su još ovisne, a majka mora ispunjavati propisane odredbe	
DRŽAVE SLOBODNE OD URBANE BJESNOĆE (ponovni ulazak u Republiku Hrvatsku iz tih zemalja, kućni ljubimci s hrvatskom putovnicom)	važeće cijepjenje protiv bjesnoće	mikročip	važeća putovnica za kućne ljubimce	
NISKORIZIČNE DRŽAVE (Otok Ascension, Ujedinjeni Arapski Emirati, Antigva i Barbuda, Nizozemski Antili, Argentina, Australija, Aruba, Bosna i Hercegovina, Barbados, Bahrein, Bermudi, Bjelorusija, Kanada, Čile, Fidži, Falklandski otoci, Hong Kong, Jamajka, Japan, Sveti Kristofor i Nevis, Kajmanski otoci, Sveta Lucija, Montserrat, Mauricijus, Meksiko, Malezija, Nova Kaledonija, Novi Zeland, Francuska Polinezija, Sveti Petar i Mikelon, Rusija, Singapur, Sveta Helena, Trinidad i Tobago, Tajvan, SAD, Sveti Vincent i Grenadini, Britanski Djevičanski otoci, Vanuatu, Wallis i Futuna, Mayotte)	važeće cijepjenje protiv bjesnoće	mikročip		važeći certifikat izdan od službenog veterinara

	CIJEPLJENJE PROTIV BJESNOĆE	MIKROČIP	PUTOVNICA	CERTIFIKAT
NISKORIZIČNE DRŽAVE (kućni ljubimci necijepljeni i mlađi od 3 mjeseca)		mikročip		važeći certifikat izdan od službenog veterinara + potvrda izdana od veterinara da su od rođenja boravile na istom mjestu i nisu bile u kontaktu s divljim životinjama koje su mogle biti izložene infekciji. Potvrda NIJE POTREBNA ukoliko se kreću u pratnji majke o kojoj su još ovisne, a majka mora ispunjavati propisane odredbe
NISKORIZIČNE DRŽAVE (ponovni ulazak u Republiku Hrvatsku iz tih zemalja, kućni ljubimci s hrvatskom putovnicom)	važeće cijepljenje protiv bjesnoće	mikročip	važeća putovnica za kućne ljubimce	
VISOKORIZIČNE DRŽAVE (ostale države koje nisu nigdje navedene)	važeće cijepljenje protiv bjesnoće + dodatna potvrda ovlaštenog laboratorija o obavljenom testu određivanja titra protutijela kojom se potvrđuje učinkovitost cijepljenja	mikročip		važeći certifikat izdan od službenog veterinara
VISOKORIZIČNE DRŽAVE (kućni ljubimci necijepljeni i mlađi od 3 mjeseca)	ULAZAK DOZVOLJEN NAJRANIJE U DOBI OD 7 MJESECI			
VISOKORIZIČNE DRŽAVE (ponovni ulazak u Republiku Hrvatsku iz tih zemalja, kućni ljubimci s hrvatskom putovnicom)	važeće cijepljenje protiv bjesnoće + dodatna potvrda ovlaštenog laboratorija o obavljenom testu određivanja titra protutijela kojom se potvrđuje učinkovitost cijepljenja	mikročip	važeća putovnica za kućne ljubimce	

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
Uprava veterinarstva